

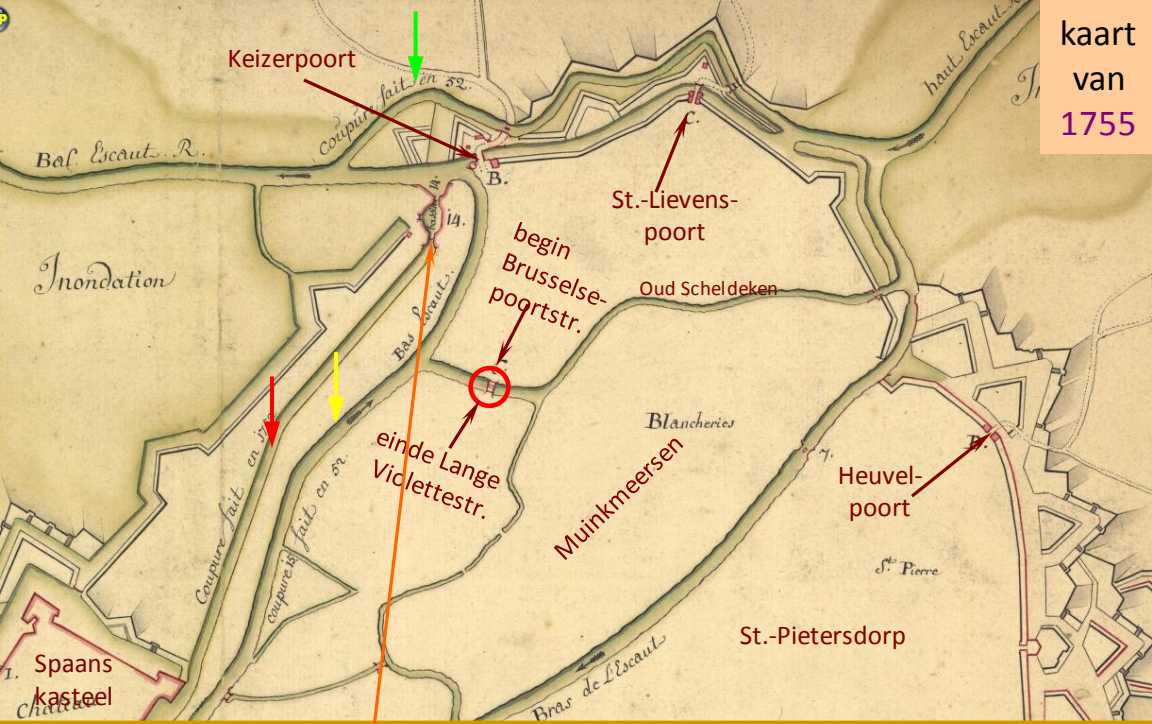
D7

Brusselsepoortstraat tot aan het de Hollainhof of 't oude Pesthuis, later cavaleriekazerne, op 't Zand.

jehan@sint-pietersderp.be
www.sint-pietersderp.be

Het Pesthuis
oude aquarel

kaart
van
1755

kaart
van
1742

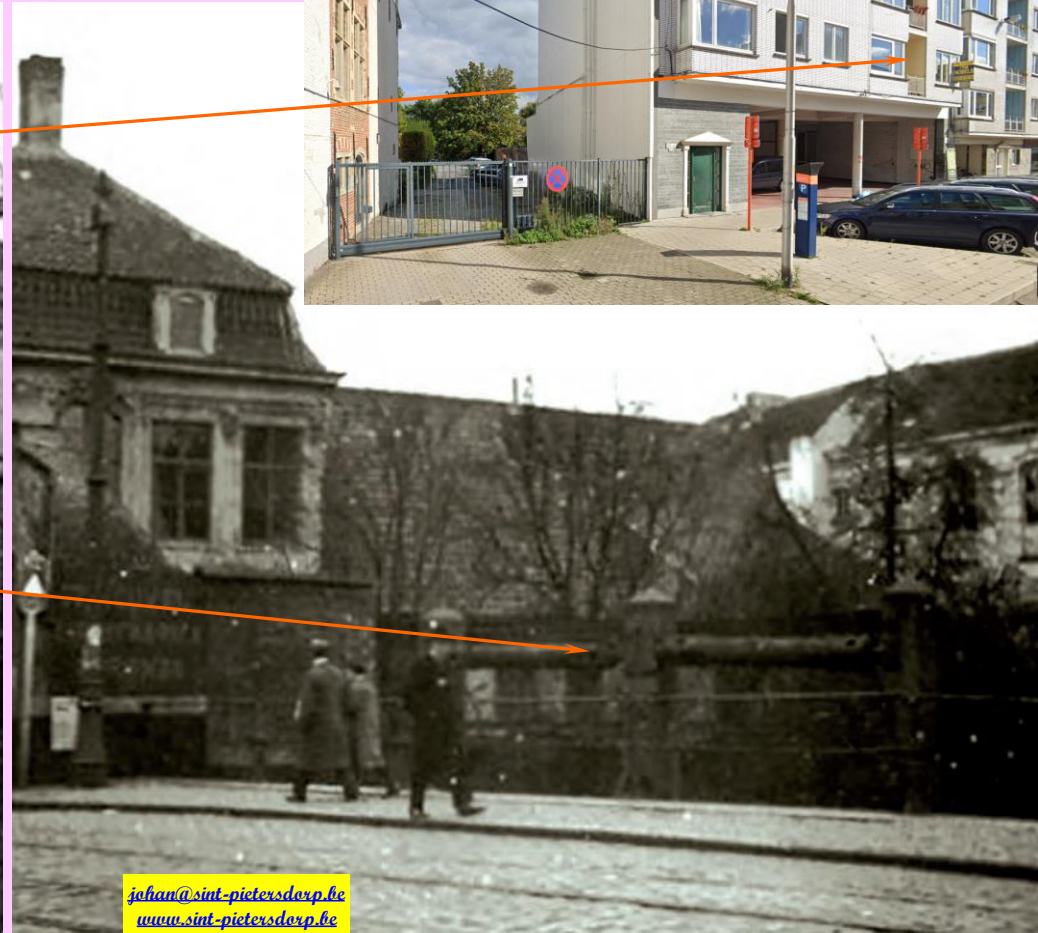

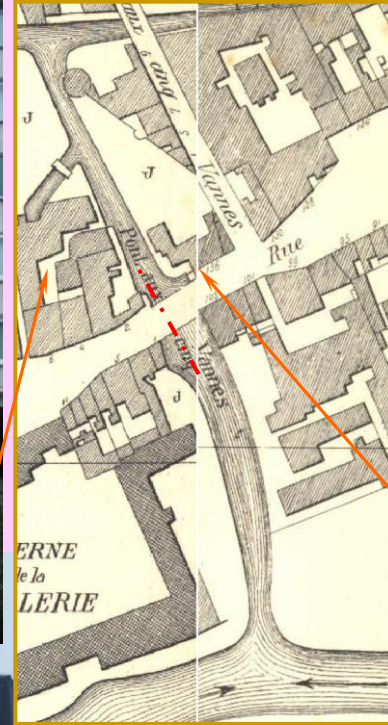
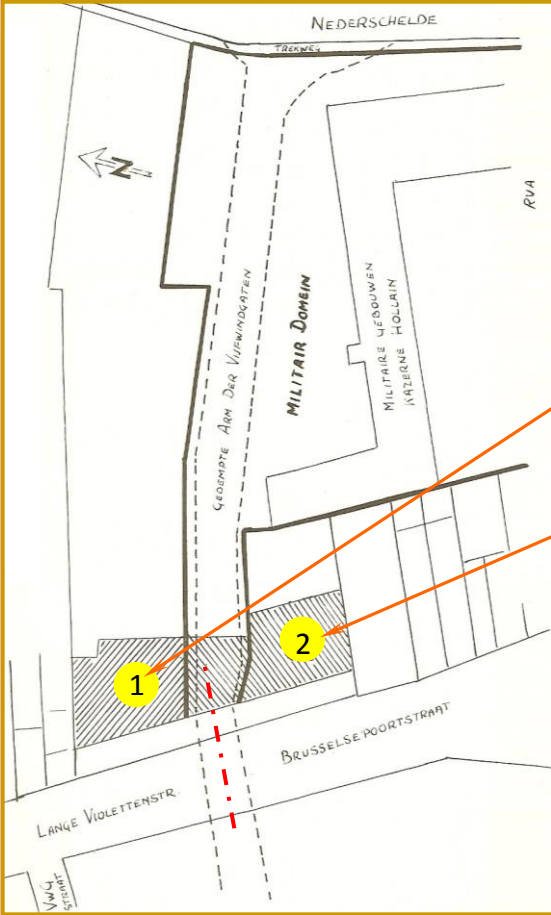
Vroeger was het onmogelijk om v/d Boven-schelde rechtstreeks naar de Nederschelde te varen met grotere boten wegens onvoldoende diepte.

Ik denk met deze grote aanpassingswerken wel. Later werd deze nogmaals uitgediept en verbreed en er werd ook een sas gestoken.

De waterwegen - op het eerste zicht 2 identieke kaarten. Neen men gaat niet zo maar een nieuwe kaart tekenen. Het was omdat in 1752 ingrijpende werken zijn uitgevoerd. Men heeft de oude Schelde wat recht getrokken (gele pijl), een nieuwe coupure gegraven van de wallen van het Spaans Kasteel naar de Keizerpoort (rode pijl) en ook een sas geplaatst. Daarnaast nog een nieuwe coupure buiten de Keizerpoort, de zogenaamde Franse vaart (groene pijl). Correcte gedetailleerde kaarten van waterwegen waren destijds zo belangrijk en onmisbaar voor het transport als de gps van vandaag voor de auto's.

Naast de voormalige brug der Vijfwindgaten zien we op beide foto's het lierwerk met windas dat diende om de sluisbalken op en af te halen teneinde de waterstand op de waterlopen in goede banen te leiden.

De beide appartementsgebouwen zijn niet tegelijkertijd opgetrokken. 1 kwam er eind de jaren '60 en 2 medio de jaren '80.

johan@sint-pietersderp.be
www.sint-pietersderp.be

Het begin v/d ene en het einde v/d andere straat is bepalend voor de loop v/h Klein Scheldeken.

Met de bouwaanvraag in de jaren zestig was het niet toegelaten om te bouwen op de overwelling van het Klein Scheldeken dat herleid was tot een riool. De oplossing had de architect op zak met een doorgang te voorzien voor de garageboxen achteraan.

Om de geest van die tijd beter in de verf te zetten beeld ik hier de visitekaart af van de fabrikant

P. Hofman

laarzen- en schoenmaker

Brusselsestraat 1

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

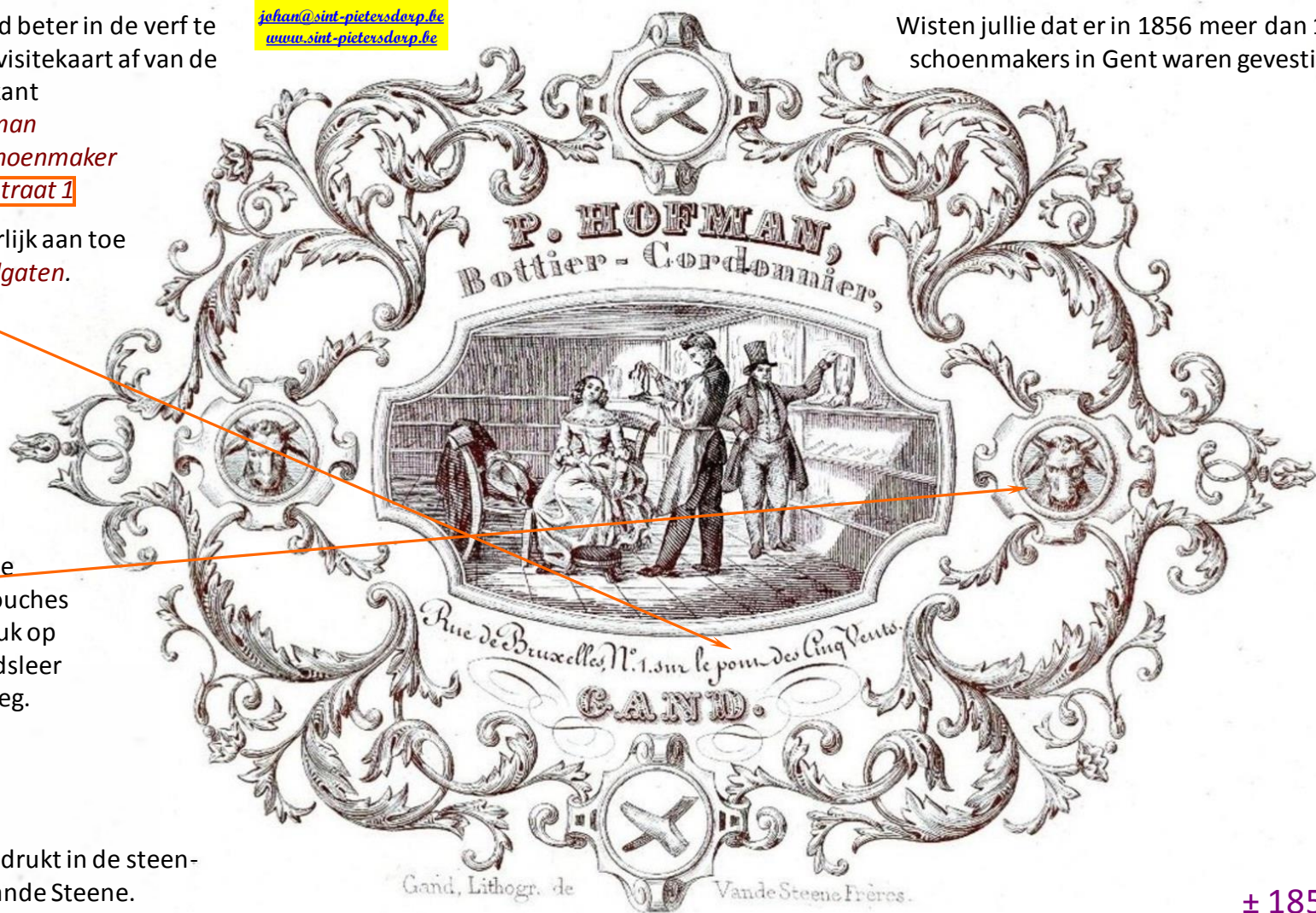
Wisten jullie dat er in 1856 meer dan 120 schoenmakers in Gent waren gevestigd!

Men voegt er zelfs letterlijk aan toe *op de brug der Vijf Windgaten.*

Heden is er het appartementsgebouw *residentie Peter* in de Brusselsepoortstraat

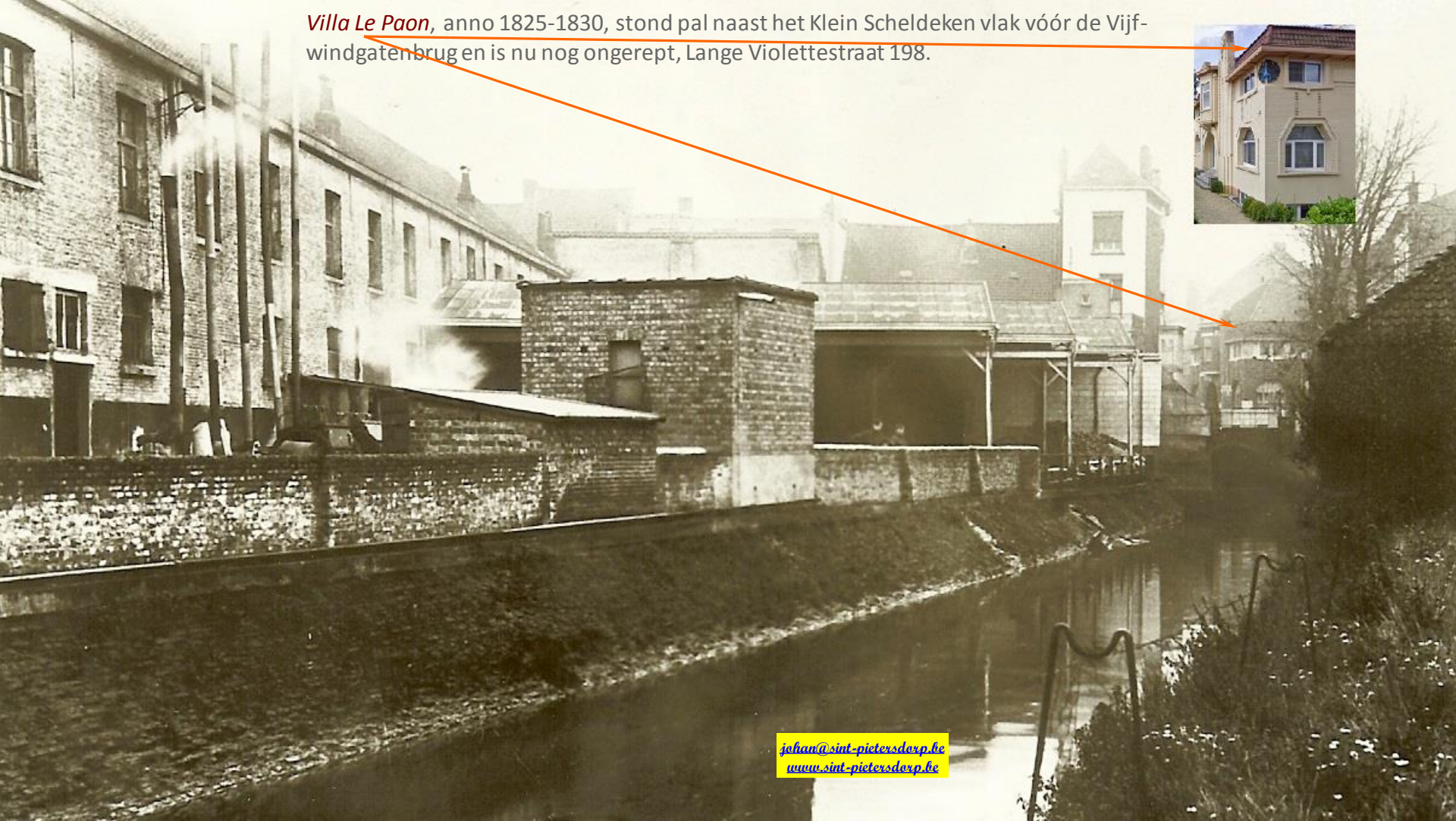
Opmerkelijk zijn de beide rundskoppen in de cartouches als wou men er de nadruk op leggen dat men het rundsleer hoog in het vaandel droeg.

Deze lithografie werd gedrukt in de steendrukkerij van de gebr. Vande Steene.

± 1856

Villa Le Paon, anno 1825-1830, stond pal naast het Klein Scheldeken vlak vóór de Vijf-windgatenbrug en is nu nog ongerept, Lange Violettestraat 198.

Huisnummers 61 & 63

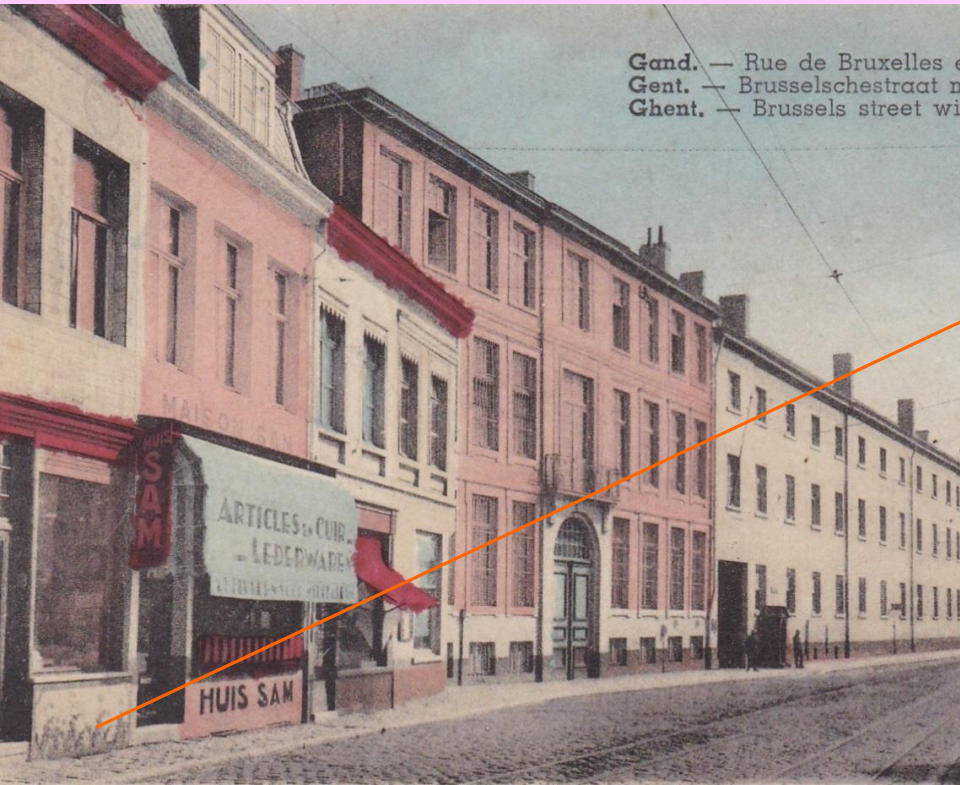
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

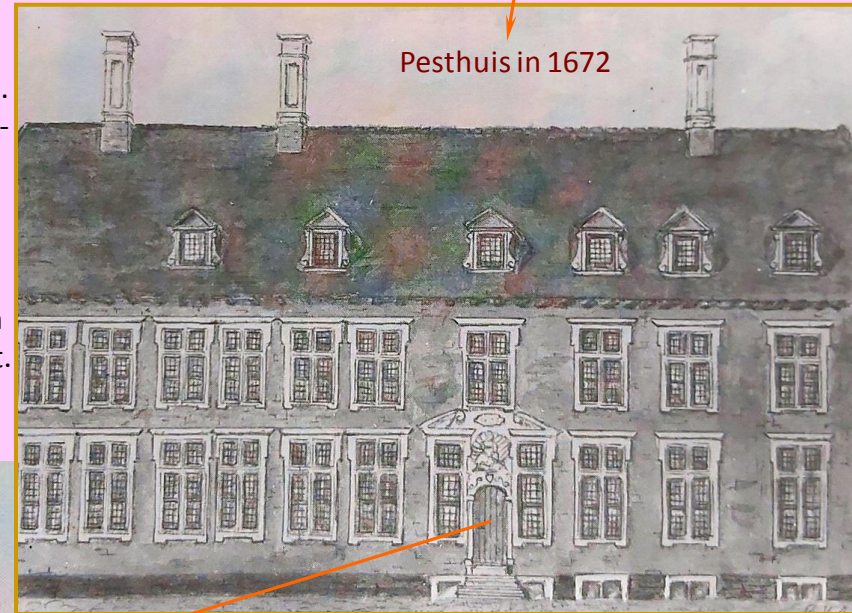
Brusselsepoortstraat 61 met een bijzondere goed bewaarde faïencegevel. Huis Sam, op het n^r 63, diende met het opgeven v/d kazerne de deuren te sluiten

Het pesthuis werd gebouwd in 1582 en herbouwd in 1672. Vanaf 1745 verhuurde de stad de gebouwen aan de staat en hiermee eindigde het hospitaal en werd het het begin van grotere werkzaamheden, een ferme kazerne volgens plan. Onder het Frans bewind gingen alle militaire gebouwen terug naar de steden. De staat vergoedde de steden voor het onderhoud ervan.

johan@sint-pietersderp.be
www.sint-pietersderp.be

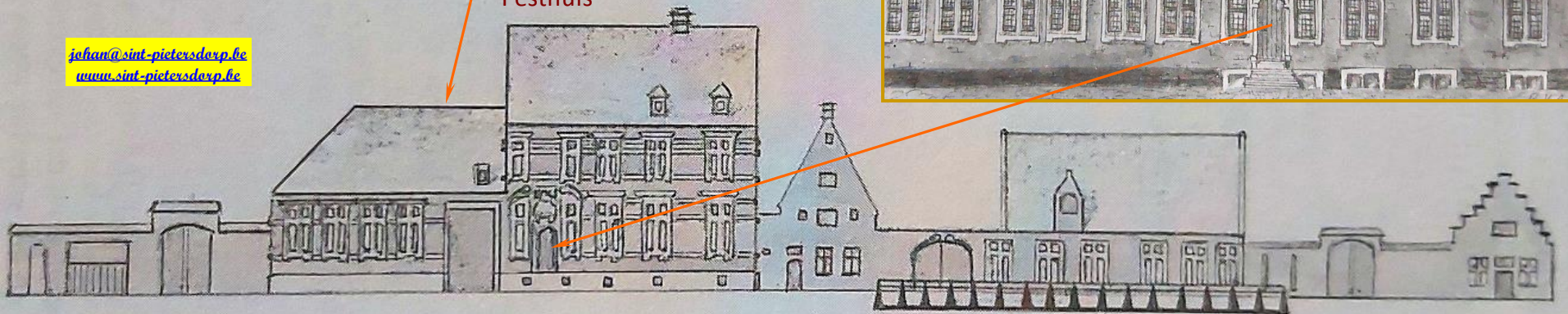

Het hospitaal werd in 1582 op 't Sant in de Keyserstraete door het Vijfwintgat gebouwd. Het werd in de volksmond **Pesthuis** of **Huis van Sinte Ma-charius** genoemd. 200 zieken werden er opgevangen in een hoofdgebouw achteraan tegen de Schelde, het **Blauw huys**. Toen de pest wat ging liggen verzorgde men er gewonde soldaten. In 1670 bevond het gebouw zich in zo'n slechte staat dat men in 1672 een nieuw liet optrekken. In 1678 werden er voor het eerst Franse soldaten gehuisvest. Een felle brand in 1692 zette de zolder en 1^e verdieping v/d linkerkant v/h Pesthuis in de as. Wegens geldgebrek kwam er slechts een nieuw dak op de benedenverdieping. In 1717 werden alle oude gebouwen aan de Keyserstraet afgebroken met uitzon-dering v/h Pesthuis zelf. Rond de 1734-'35 startte de verbouwing tot een **kazerne**. Wanneer de **verdieping op het oude pesthuis** terug kwam heb ik niet kunnen achterhalen. Vanaf 1745 verhuurde de stad de gebouwen aan de staat en zo eindigde het als hospitaal. In 1814 waren de gebouwen terug in zo slechte staat dat ze enkel werden gebruikt om paarden te stallen. Tussen 1814 en 1833 is men be-gonnen met renovatie. Omdat de kazerne moest uitbreiden werden de huisjes aan het waterstraatje onteigend (1835). De buurtbewoners konden daardoor aan geen water meer geraken. Dus kwam er de monumentale pomp op het kruispunt. In 1836 was de kazerne klaar zoals we haar gekend hebben voor de afbraak rond 1993.

Pesthuis

jehan@sint-pietersderp.be
www.sint-pietersderp.be

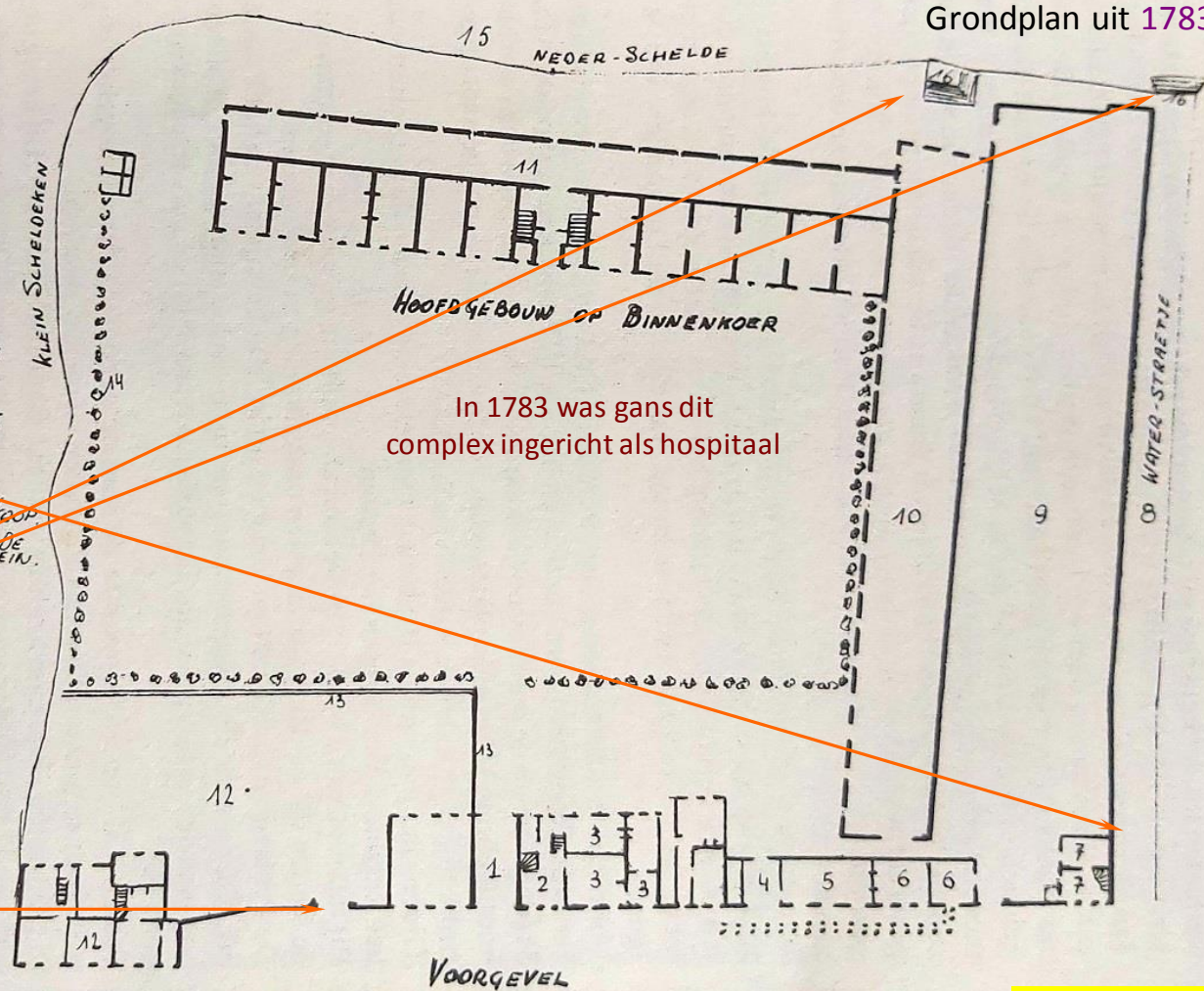

Tekening uit de 2^e helft v/d 18^e eeuw v/d voorgevels v/h hospitaalcomplex langs de Brusselsepoortstraat

Met dit grondplan zien we waar de mensen dagelijks hun water gingen halen aan de Nederschelde. Via het waterstraatje en de trappen kon men met emmers water scheppen.

Grondplan uit 1783

1. INGANG
2. WACHTLOKAAL HOSPITAAL
3. LOGEMENT HEELMEESTERS
4. PORTAAL
5. WACHTLOKAAL
6. LOGEMENT V.D. STEDELIJKE KOLENONTVANGER.
7. WACHTLOKAAL
8. STEEGJE NAAR DE SCHELDE
9. OPEN MAGAZIJN.
10. MATRASSEN OPSLAG PLAATS
11. OPEN MAGAZIJN.
12. TERREIN EN GEBOUWEN TE KOOP.
13. MUUR OP TE TREKKE DOOR DE EVENTUELE KOPERS VAN TERREIN.
14. BINNENKOER MET BOHEN.
15. SCHELDE
16. TRAPPEN NAAR SCHELDE.

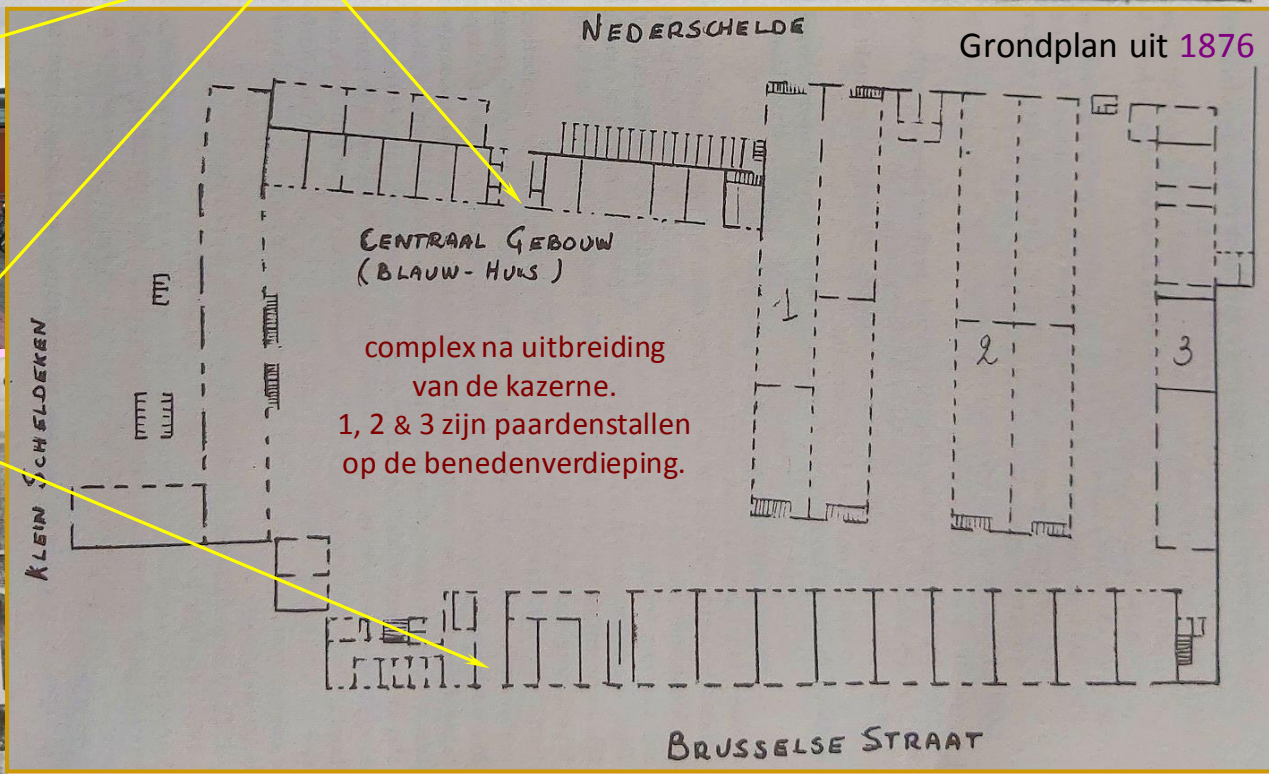
In 1783 was gans dit complex ingericht als hospitaal

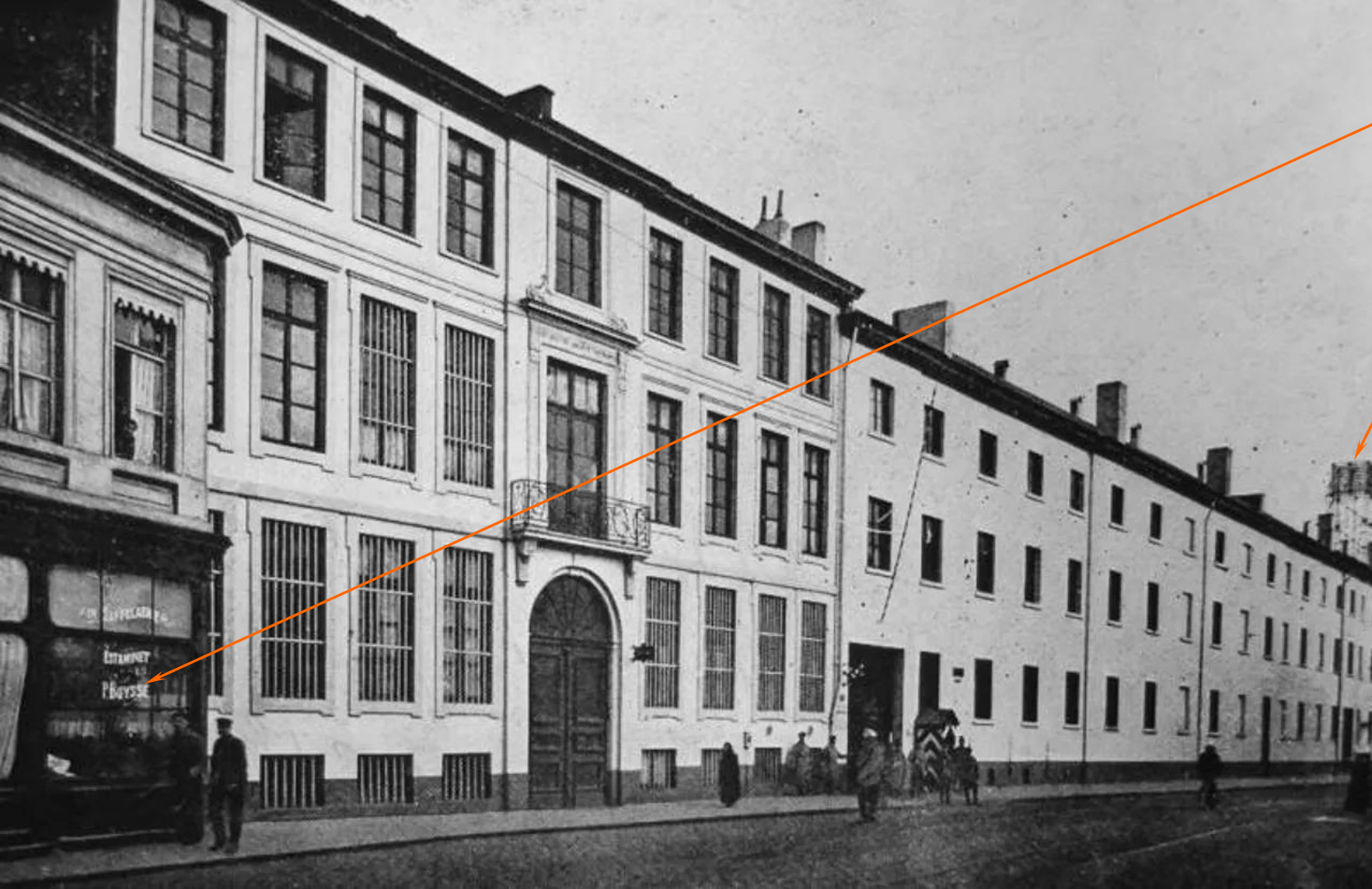

1783. Nagetekend uit atlas Goetghebuer. S.A.G.

Het kan geen toeval zijn dat de oude ingang van het **Blauwhuis** samen viel met de huidige **doorgang** v/d nieuwbouwwoningen

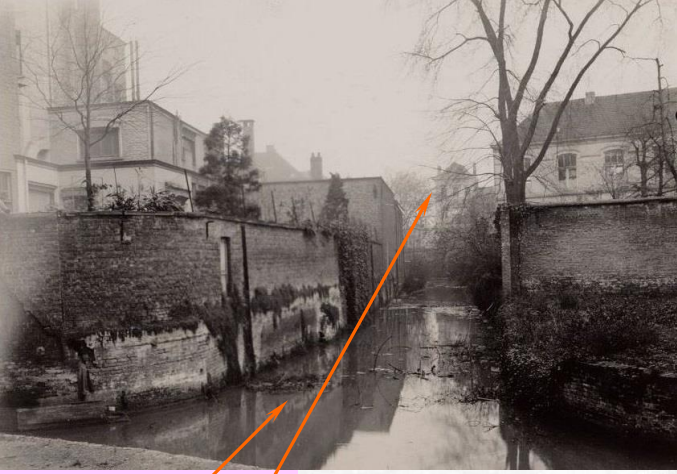
johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

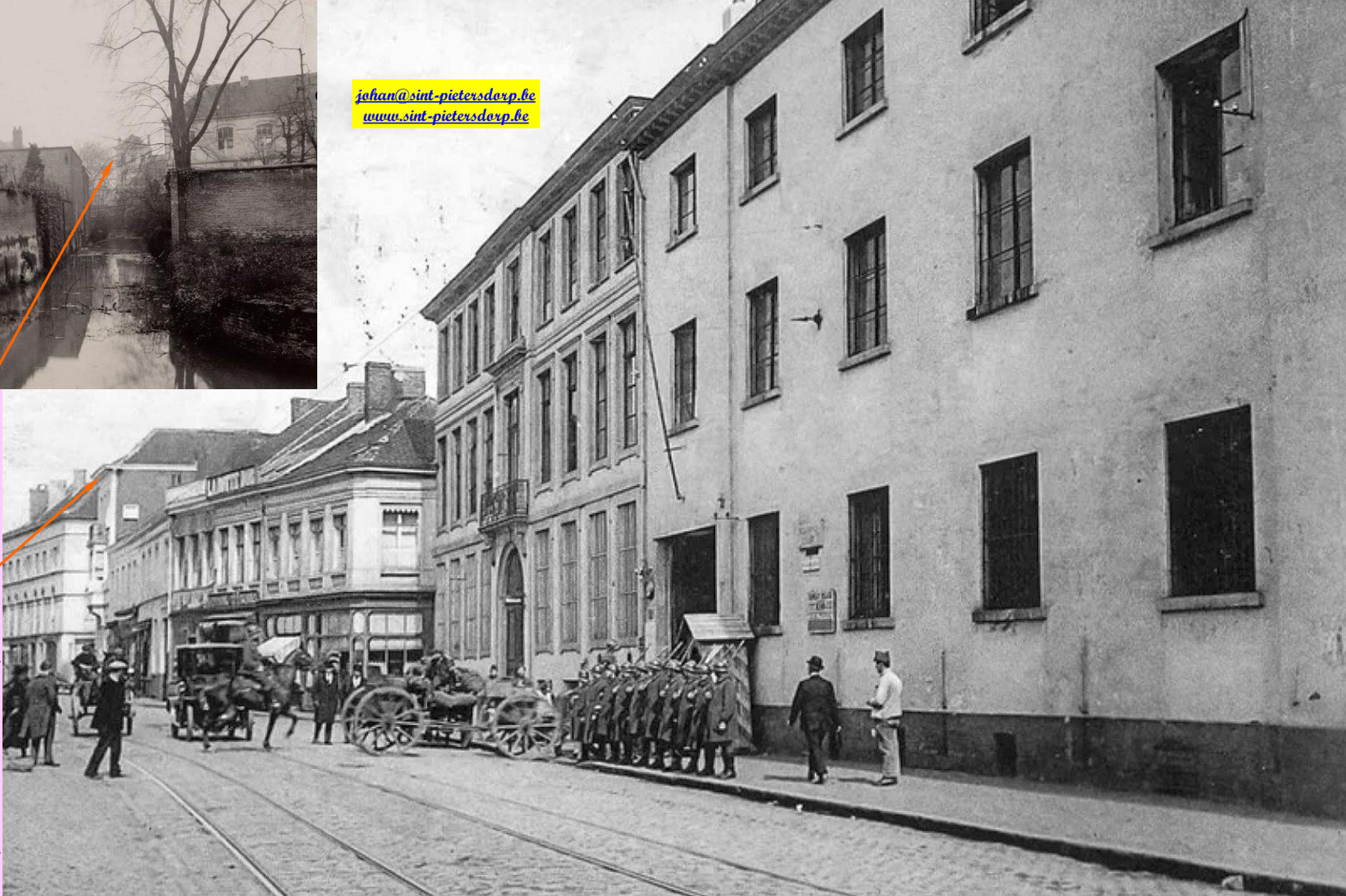
Gedurende WO1
was **P. Buysse**
uitbater van het
café naast de
kazerne.

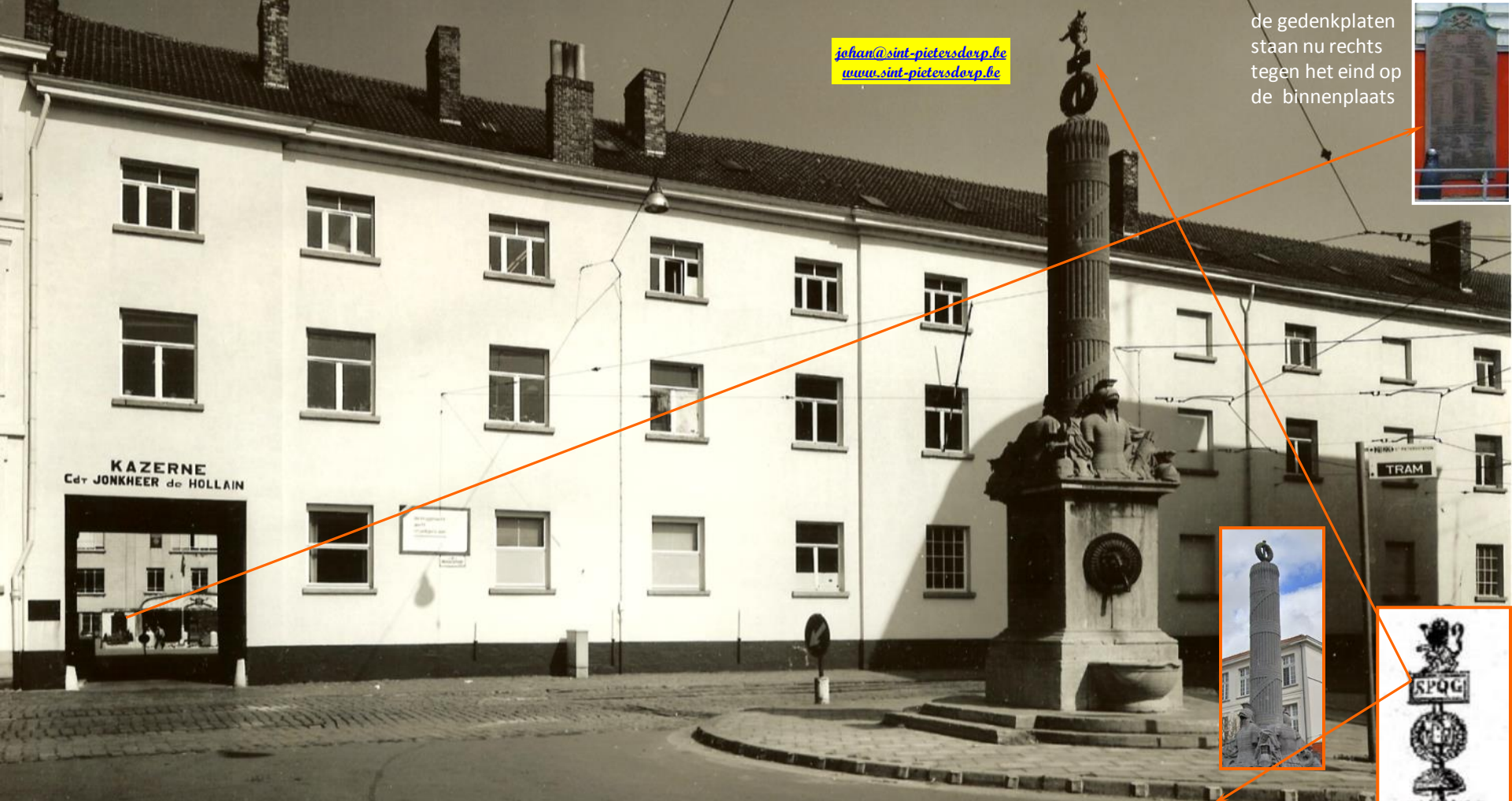
De eindpaal
voor de militaire
telefooncentrale
die alle telefoon-
draden over de
daken heen bun-
delde en neer-
waarts leidde.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Het samenleggen van beide foto's legt de precieze loop van het **Klein Scheldeken** vast als grens tussen de Lange Violette- en de Brusselsepoortstraat, ter hoogte v/d toenmalige Vijfwindgatenbrug. De sleutel is het hoge huis, **Brusselsepoortstraat 1**, vlak naast de waterloop. In 1939 gedempt vanwege stankhinder.

johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

de gedenkplaten
staan nu rechts
tegen het eind op
de binnenplaats

KAZERNE
Cdr JONKHEER de HOLLAIN

TRAM

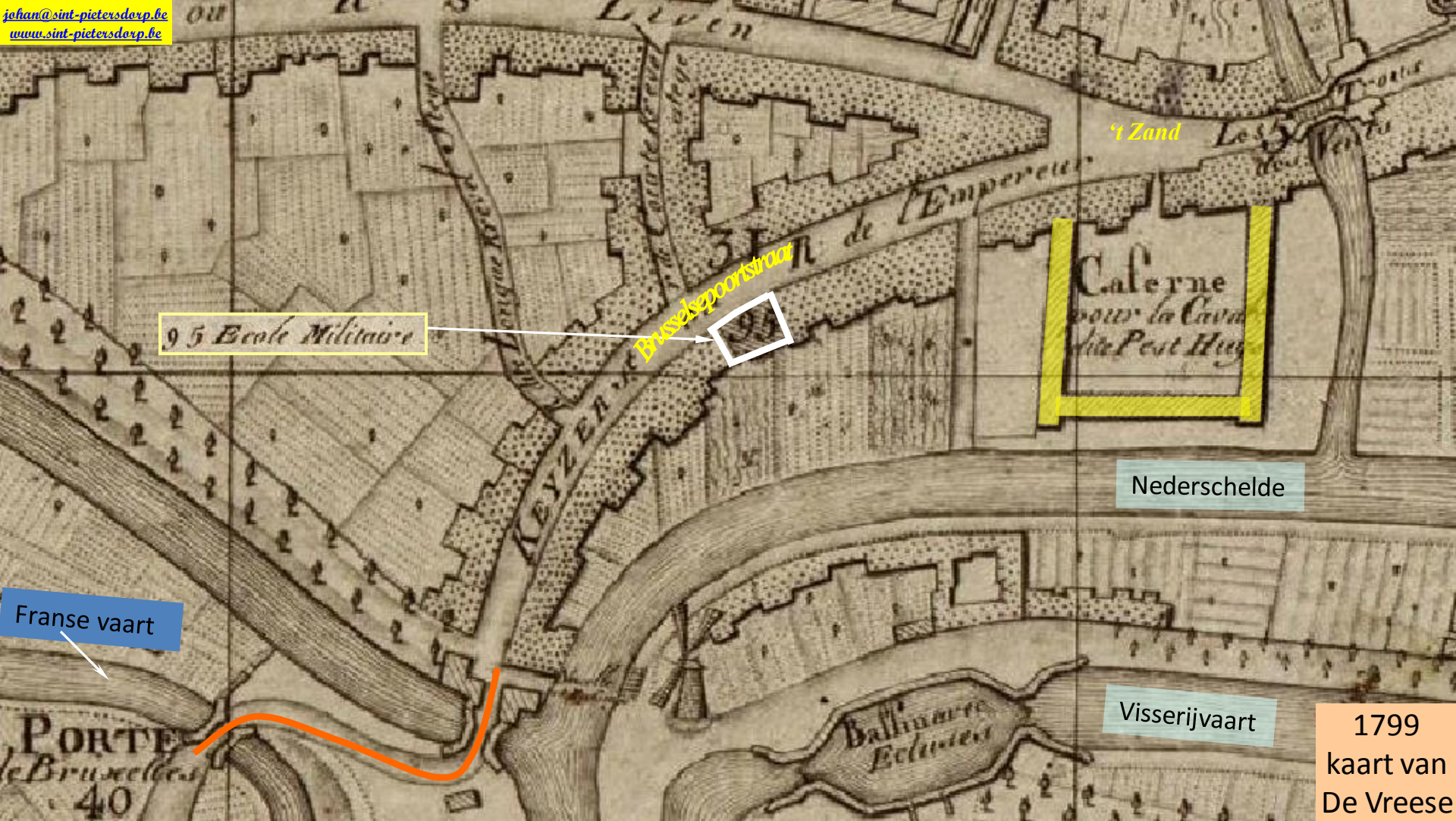
1978

De monumentale pomp met zuil uit 1835 op 't Zand

Senatus Populus Que

Foto 1914-'18

95 Ecole Militaire

Brusselsepoortstraat

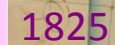
Calerne
pour la Cavalerie
de la Post Huis

Nederschelde

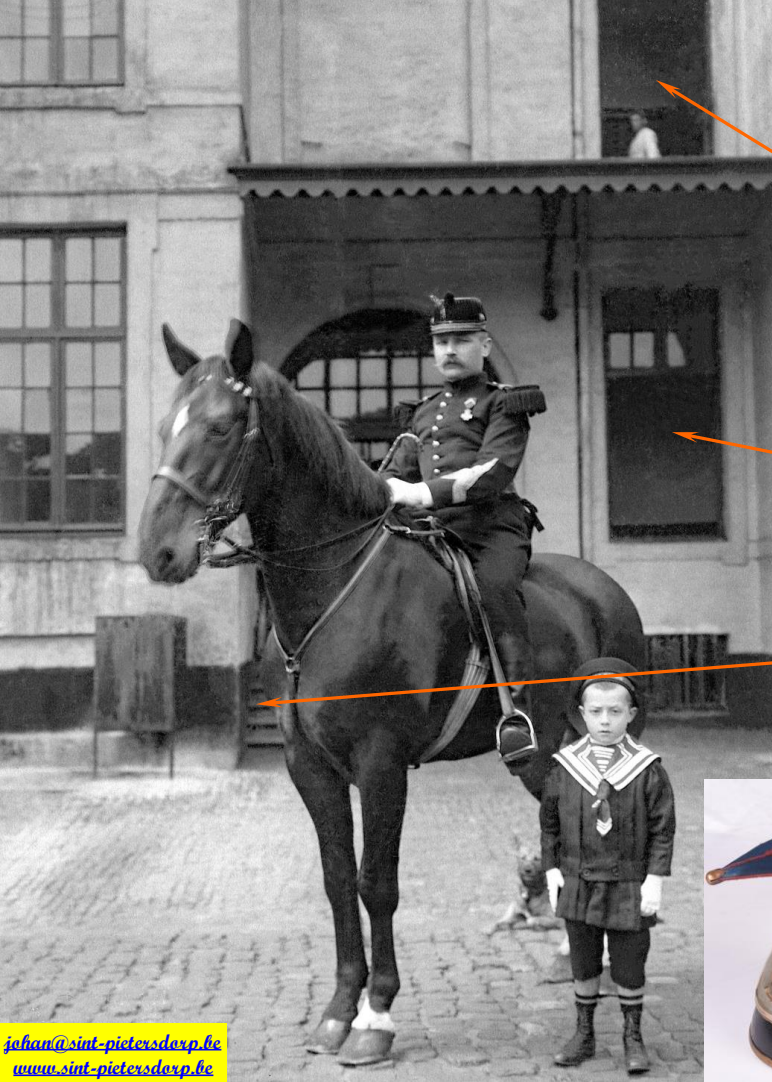
Franse vaart

Visserijvaart

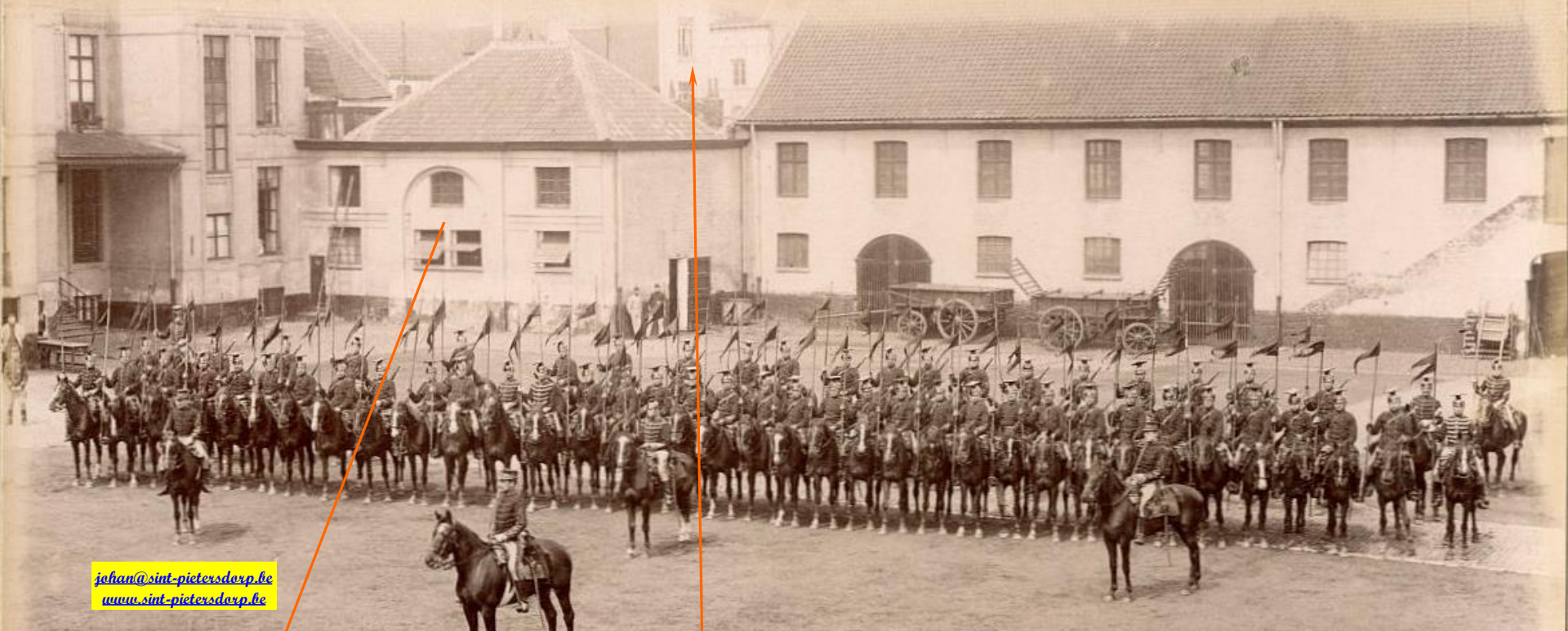
1799
kaart van
De Vreese

±1910, Sergeant Emile Feron, *Maréchal de Logis* (wachtmeester) bij het 1e Regiment Artillerie (1A), te paard op de binnenplaats van de Hollainkazerne in de Brusselse-poortstraat samen met zijn zoontje Camille (°1905). Het 1A was er van 1874 tot 1938 gekazerneerd. Het 4e Regiment Lanciers (4L) en het 1A deelden tussen 1889 en 1914 dezelfde kazerne. Van de toenmalige Hollainkazerne, het huidige Alphonse Hollainhof, resteren enkel de gerenoveerde gebouwen A. en B.

4^e Regiment Lanciers in 1900
met de typische chapskahelm

jahan@sint-pietersdexp.be
www.sint-pietersdexp.be

1900. 4^e regiment Lanciers te paard op de binnenplaats v/d de Hollainkazerne. Destijds militair domein en verboden terrein. Heden zelfs op Google maps toegankelijk. Op de achtergrond de huizen langs de Brusselsepoortstraat.

kapel van St.-Godelieve

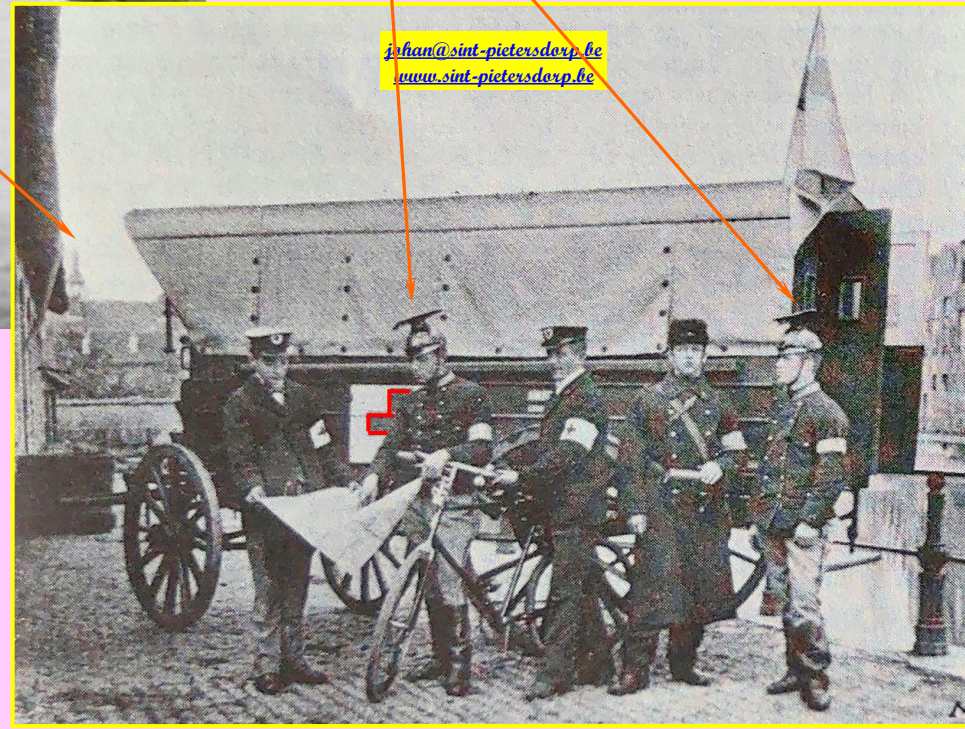
Begijnhofkerk

Nieuwenbosch

De achterkant v/d kazerne tegen de Nederschelde met kaaimuur en balustrade aangelegd in 1888.

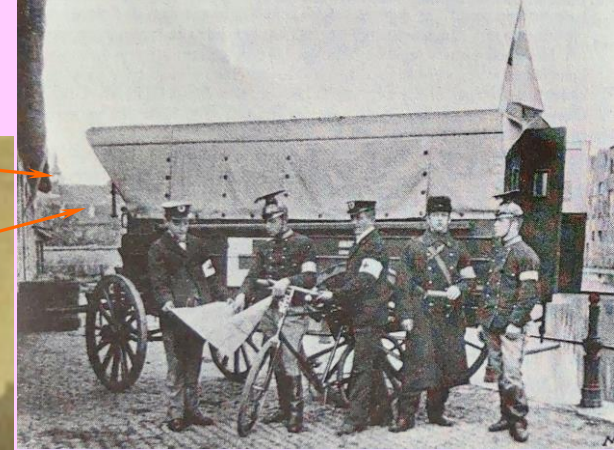
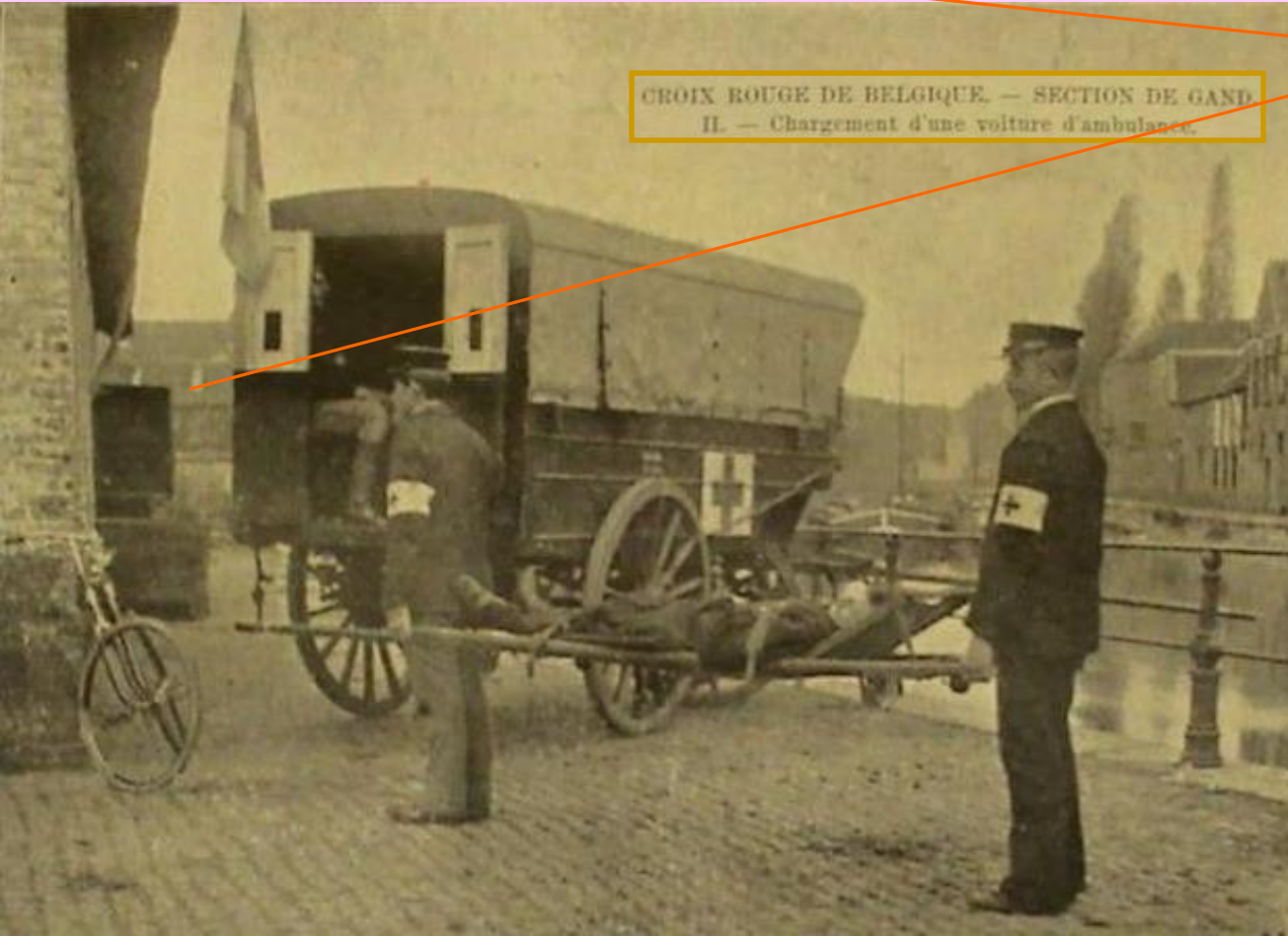
Militairen v/h medisch korps v/h 4e regiment lancers met chapskahelm poseren vóór een infermeriewagen met een stafkaart in de hand.

Op de achtergrond zijn telkens één of meerdere torentjes herkenbaar.

pihan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Onderstaande foto zit al een hele tijd in mijn digitaal archief. Ik kon hem echter niet plaatsen. Blijkt nu dat de ambulance net dezelfde is als de infermeriewagen op de kleine foto, die ik had kunnen lokaliseren aan de hand van het torentje dat op andere foto's duidelijk kon herkend worden.

De achterkant v/d grote cavaleriekazerne tegen de **Nederschelde**, met kaaimuur en balustrade aangelegd in 1888.

Het lijkt er bovendien goed op dat beide ambulanciers die een gewonde op een draagberrie verplaatsen ook dezelfde zijn.

Let bovendien op het binnenschip dat ligt aangemeerd langs de Schelde-oever kant Achtervisserij.

jahan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

daar stond vroeger de Kleine Kazerne, te onderscheiden van deze.

Achterkant v h pesthuis

Zolang de kazerne soldaten huissvestte waren er heel wat cafés in de buurt. Ook op de spie achter de pomp op het pleintje gevormd door de tweesprong Brusselsepoort - St.-Lievenspoortstraat.

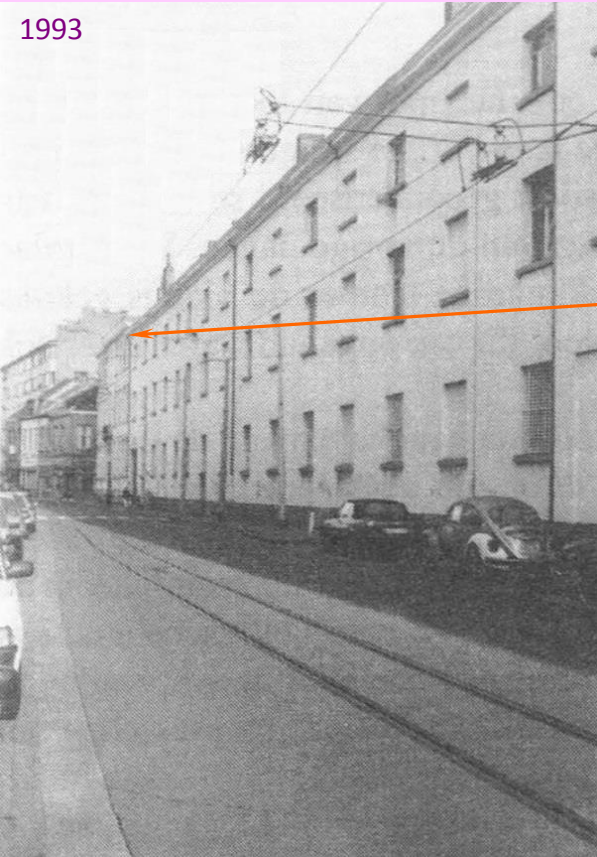

Caserne johan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

de Hollainkazerne net vóór en na de sloop begin de jaren negentig; ook al-
weer dertig jaar geleden.
Het sociaal woonerf *Alphonse de Hollainhof* met 129 wooneenheden kwam
er in de plaats en bepaalt nu mede voor een groot deel de streetview in de
Brus-selsepoortstraat.

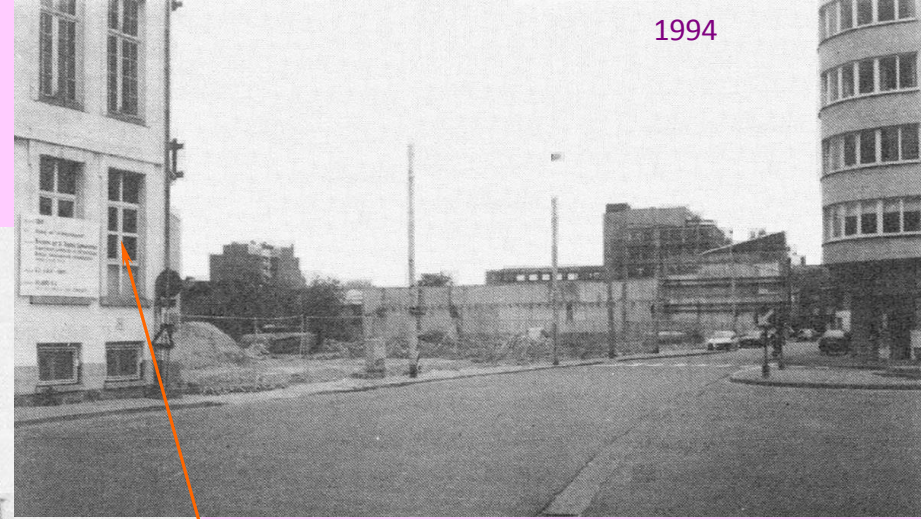
1993

1994

1994

jehan@sint-pietersdorp.be
www.sint-pietersdorp.be

Einde D7. Zie verder [D8](#) voor het verder verloop v/d Brussel-sepoortstraat & de Keizervest.

We kunnen je maar laten zien wat we bezitten van jouw straat of buurt. Misschien staat deze niet vermeld maar die van vrienden van jou wel. Vergeet hen dan niet deze website door te sturen en ook [E23](#) erbij te vermelden waar zij hun straat dan onmiddellijk kunnen aanklikken. Wij doen dit belangeloos en onrechtstreeks doe je er ons ook veel plezier mee.